

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації

№ _____

**Комплексна програма підтримки та розвитку
сільського господарства у Львівській області
на 2021 – 2025 роки**

Львів - 2022

Зміст

	Стор.
I. Загальна характеристика	3
II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Комплексна програма	4
III. Визначення мети Комплексної програми	5
IV. Відповідальні виконавці Комплексної програми	5
V. Завдання і заходи Комплексної програми, напрями використання бюджетних коштів та результативні показники	6
VI. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсяги та джерела фінансування, строки виконання завдань, заходів	14
VII. Механізм реалізації завдань і заходів Комплексної програми	15
VIII. Координація та контроль за ходом виконання Комплексної програми	16

I. Загальна характеристика

Комплексна програма підтримки та розвитку сільського господарства у Львівській області на 2021 – 2025 роки (далі – Комплексна програма) спрямована на виконання Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695, Державної програми розвитку регіону українських Карпат на 2020 – 2022 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 20.10.2019 № 880, Стратегії розвитку Львівської області на період 2021 – 2027 років та Плану заходів з її реалізації у 2021 – 2023 роках, затверджених рішенням Львівської обласної ради від 24.12.2019 № 948, у частині таких стратегічних цілей:

- конкурентоспроможна економіка на засадах смарт-спеціалізації (оперативні цілі: стимулювання інноваційних видів економічної діяльності з високою доданою вартістю; інвестиційна привабливість);

- збалансований просторовий розвиток (оперативна ціль: стимулювання економічного розвитку сільських територій).

Нова редакція Комплексної програми підтримки сільського господарства Львівської області розроблена на основі Закону України «Про правовий режим воєнного стану», постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 №590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» (зі змінами), постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2022 №252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану» і спрямована на забезпечення нагальних потреб для функціонування малих суб'єктів підприємництва та забезпечення продовольчої безпеки області у період військового стану.

Паспорт Комплексної програми подано в додатку 1.

Сільське господарство є вагомим сектором економіки області. У 2021 році сільськогосподарськими виробниками вироблено валової сільськогосподарської продукції (у постійних цінах 2016 року) в обсязі 25,3 млрд грн, що на 1,3 млрд грн більше порівняно з 2021 роком або на 5,6 %. Сільське населення, яке становить 39 % населення області, виробляє 48,5% валової сільськогосподарської продукції, сільськогосподарські підприємства – 51,5 %.

У сільському господарстві на 1240 тис.га сільськогосподарських угідь здійснюють діяльність 1322 сільськогосподарських підприємства, у тому числі 787 фермерських господарства та 278,7 тис. особистих селянських господарств.

Загалом в області посівна площа, яка обробляється сільськогосподарськими підприємствами, становить 393,9 тис. га, у тому числі 208,1 тис. га обробляється малими та середніми суб'єктами господарювання. Площа озимого клину під урожай 2022 року у сільськогосподарських підприємств складає 150,1 тис. га та заплановано посів ярих культур на площі 243,8 тис. га, з них 142,8 тис. га в середніх та малих суб'єктів підприємництва.

Виробництво продукції тваринництва у валовому виробництві складає 29,8% валової продукції сільського господарства. В області динамічно розвивається свинарство та птахівництво. За кількістю поголів'я свиней область посідає друге місце серед регіонів України (435,3 тис. гол.), птиці всіх видів (11,6 млн. гол.) – 5 місце.

Проблемною залишається галузь м'ясо-молочного скотарства. За 2021 рік у сільськогосподарських підприємствах в порівнянні з 2020 роком виробництво молока зменшилося на 12,8 % (і становить 26,0 тис. тонн), а натомість зросло виробництво м'яса яловичини – на 40,7% (і становить 2,2 тис. тонн). Однак у структурі виробництва м'яса за видами, виробництво яловичини складає тільки 2,2%.

Об'єктивними причинами зменшення обсягів виробництва молока є втрата генетичного потенціалу галузі, її низька рентабельність та збитковість, зумовлені високою ресурсо- та енергоємністю виробництва. Потенціал м'ясо-молочного скотарства це 126,6 тис. голів великої рогатої худоби (далі – ВРХ), у тому числі 76,0 тис. голів корів (станом на 01.01.2022). Понад 90 % поголів'я корів утримується господарствами населення, які є основними виробниками молока.

За 2021 рік в порівнянні з 2020 роком в господарствах усіх категорій поголів'я ВРХ зменшилось на 12,3%, у тому числі корів на 10,4%. Зменшення поголів'я ВРХ, в тому числі корів відбувається в обох категоріях виробників – господарствах населення та суб'єктів підприємництва. В області налічується 130 суб'єктів підприємництва (в тому числі сімейні фермерські господарства), які станом на 01.01.2022 утримували 7,2 тис. голів корів. Кількість корів, що утримується малими суб'єктами підприємництва в параметрах від 5 до 50 голів, складає 3,2 тис. грн. Негативна динаміка щодо зменшення поголів'я ВРХ, в тому числі корів, спостерігається з року в рік. Так, лише за період з 2015 по 2021 роки поголів'я ВРХ зменшилось на 37,8% (з 203,4 тис. голів у 2015 році до 126,6 тис. голів у 2021 році), зокрема корів зменшилось на 41,4% (з 129,7 тис. голів у 2015 році до 76,0 тис. голів у 2021 році). Виробництво молока зменшилось на 26,1 % (з 571,2 тис. тонн у 2015 році до 422,1 тис. тонн у 2021 році).

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Комплексна програма

Через війну в Україні, яку розв'язала Російська Федерація, щонайменше 30 % сільськогосподарських земель не будуть засіяні та є загроза щодо виробництва достатньої кількості сільськогосподарської продукції для забезпечення споживання потреб країни. Тому спрямування всіх ресурсів для сільськогосподарської продукції в області, яка не задіяна до бойових дій, сприятиме недопущенню продовольчої кризи в Україні.

За результатами проведеного аналізу стану розвитку сільського господарства Львівщини, його виробничого потенціалу, а також викликів пов'язаних з введенням військового стану в Україні, визначено ключові проблеми, на розв'язання яких спрямована Комплексна програма:

- дефіцит фінансових ресурсів для забезпечення комплексу весняно-польових у зв'язку із суттєвим подорожчанням матеріально-технічних ресурсів та можливості придбати паливо, насіння, мінеральних добрив та засобів захисту рослин з відтермінуванням оплати, що потребує наявних обігових коштів;

- обмежена можливість залучення кредитних ресурсів мікро та малими суб'єктами підприємництва, в тому числі сімейними фермерськими господарствами (без статусу юридичної особи), особливо тими, які створені протягом попередніх трьох років або у яких земельний банк незначний та відсутня належна застава;

- брак інвестиційних ресурсів на оновлення матеріально-технічної бази;

- щорічне зменшення поголів'я ВРХ негативно впливає на продовольче забезпечення області молоком та м'ясом яловичини.

III. Визначення мети Комплексної програми

Мета Комплексної програми – забезпечення умов для підвищення ефективності сільського господарства шляхом сприяння розвитку селянських господарств, мікро та малих суб'єктів підприємництва, збільшення доданої вартості в аграрному секторі економіки як передумови формування самодостатніх територіальних громад.

Критерієм для суб'єктів підприємництва, які мають право на фінансову підтримку є мікро та малі суб'єкти підприємництва (юридичні особи, фізичні особи-підприємці), які відповідають вимогам до мікропідприємств, малих підприємств згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та основним видом діяльності яких є виробництво сільськогосподарської продукції, та/або розведення, вирощування риби, переробка на власних чи орендованих потужностях власно виробленої сировини а також здійснення операцій з постачання сільськогосподарської продукції.

Для досягнення мети Комплексної програми необхідною умовою є, крім виконання заходів даної програми, сприяння реалізації в області заходів державних програм фінансової підтримки сільськогосподарських виробників, проєктів міжнародної технічної допомоги, програм підтримки і розвитку сільського господарства територіальних громад.

IV. Відповідальні виконавці Комплексної програми

Головним розпорядником коштів обласного бюджету та відповідальним виконавцем заходів Комплексної програми є департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації (далі – Департамент).

Виконавцем Комплексної програми в частині фінансової підтримки розвитку агропромислового комплексу на зворотній основі є державне підприємство, спеціалізована фінансово-кредитна установа – Львівський обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі (далі – Фонд підтримки).

V. Завдання і заходи Комплексної програми, напрями використання бюджетних коштів та результативні показники

Головним завданням Комплексної програми на час дії воєнного стану є реалізація системи економічних і організаційних заходів щодо підтримки мікро- та малих сільськогосподарських виробників.

З метою забезпечення в області системної реалізації державної політики в галузі сільського господарства та підвищення ефективності регіонального управління у Комплексній програмі пропонується виконання завдань шляхом надання фінансової підтримки суб'єктам підприємництва та територіальним громадам. Для визначення одержувачів фінансової підтримки Львівською військовою адміністрацією створюється Обласна комісія з розгляду та оцінювання документів (далі - Комісія).

Кошти обласного бюджету спрямовуються для виконання таких основних завдань:

1.Сприяння ефективному виробництву сільськогосподарської продукції та продукції з доданою вартістю.

Мале підприємництво відіграє значну роль у наповненні ринків сільськогосподарською продукцією та сировиною, у вирішенні проблеми зайнятості сільського населення. Під час дії військового стану мікро та малі суб'єкти підприємництва є найбільш вразливою групою організованих товаровиробників, залежними від природно-кліматичних умов через незначні обсяги виробництва і відсутність можливості диверсифікувати ризики виробництва, високий рівень витрат, тривалий термін окупності, недостатню забезпеченість ресурсами, застарілий машино-тракторний парк тощо.

Кошти обласного бюджету пропонуються спрямувати на виконання наступних заходів:

1.1.Фінансова підтримка шляхом компенсації відсотків за кредитами та відсотків (комісії) за супроводження договорів фінансового лізингу.

Фінансова підтримка шляхом компенсації відсотків за кредитами, залученими в банківських установах, та відсотків (комісії) за супроводження договорів фінансового лізингу у національній валюті надається суб'єктам підприємництва у розмірі 1,5 облікової ставки Національного банку України, що діє на дату нарахування відсотків, але не більше ставки, передбаченої угодою кредитування чи договору фінансового лізингу.

Відшкодуванню підлягають відсотки за кредитами, залученими для покриття поточних витрат та капітальних видатків. Компенсація відсотків (комісії) за супроводження договорів фінансового лізингу надається на придбання сільськогосподарської техніки та обладнання.

Відшкодуванню підлягають сплачені суб'єктами підприємництва відсотки за кредитами та відсотки (комісія) за супроводження договорів фінансового лізингу протягом поточного року. Максимальна сума фінансової підтримки на цей захід протягом бюджетного року для одного суб'єкта підприємництва становить 200 тис. гривень.

Претенденти на одержання фінансової підтримки подають до Департаменту такі документи:

- заявку за формою затвердженою Департаментом;
- копію витягу або виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
- копії фінансової звітності для суб'єктів господарювання (юридичних осіб) відповідно до обраної системи оподаткування;
- для фізичних осіб-підприємців копію податкової декларації платника податку за попередній рік (крім створених у поточному році), а для фізичних осіб-підприємців, які перебувають на 4 групі, копії податкових декларацій за попередній та поточний рік;
- копію кредитного договору чи договору фінансового лізингу посвідчену банком-кредитором чи лізинговою компанією та копії додатково укладених договорів;
- довідку фінансової установи-кредитора про помісячний розрахунок сплати відсотків за поточний рік у розрізі фактично сплачених відсотків та прогноз до кінця року;
- виписку або довідку установи-кредитора, обслуговуючого банку про отримання позичальником кредиту або акт приймання-передачі про отримання лізингоодержувачем техніки на умовах договору фінансового лізингу;
- копії документів про оплату та одержання товарів, робіт, послуг для підтвердження цільового використання кредиту.

Фінансова підтримка надається за результатами розгляду документів суб'єкта підприємництва Комісією.

Після одержання права на фінансову підтримку за результатами розгляду документів суб'єкти підприємництва також подають до Департаменту щомісячно до 10 числа місяця, що настає за звітним, довідки фінансових установ або копії документів, які підтверджують суми фактично сплачених відсотків за користування кредитами або комісії за супроводження договорів фінансового лізингу за відповідний період, а також документи про сплату тіла кредиту чи залишкової вартості об'єкта лізингу.

На підставі рішення Комісії та після одержання від учасників Комплексної програми документів, що підтверджують суми фактично сплачених відсотків за користування кредитами або комісії за супроводження договорів фінансового лізингу, Департамент щомісячно формує Реєстр одержувачів фінансової підтримки згідно з формою, затвердженою Департаментом.

1.2. Фінансова підтримка на зворотній основі у вигляді пільгових кредитів.

Фінансова підтримка на зворотній основі у вигляді пільгових кредитів надається суб'єктам підприємництва на поповнення обігових коштів та капітальні видатки для здійснення діяльності в агропромисловому комплексі, у тому числі новоствореним (zareєстрованим) або таким, що започатковують новий напрям сільськогосподарської діяльності.

Фінансова підтримка надається на платній та зворотній основі на термін до 5 років під 3 відсотки річних у сумі до 150,0 тис. грн. для поповнення обігових коштів (діючим суб'єктам господарювання) і до 500 тис. грн. на поточні та

капітальні видатки (при умові, що капітальні видатки будуть складати не менше 70 відсотків від суми кредиту) з відтермінуванням погашення основної суми зобов'язання до 1 року (відтермінування сплати до терміну надання кредиту не враховується).

Претенденти на одержання фінансової підтримки подають до Фонду підтримки такі документи:

- заявку-анкету за формою затвердженою Департаментом;
- копію витягу або виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
- копії фінансової звітності для суб'єктів господарювання (юридичних осіб) відповідно до обраної системи оподаткування;
- для фізичних осіб-підприємців копію податкової декларації платника податку за попередній рік (крім створених у поточному році), а для фізичних осіб-підприємців, які перебувають на 4 групі, копії податкових декларацій за попередній та поточний рік;
- копії документів, що засвідчують право власності на предмет застави, або заяву поручителів для укладення договору про забезпечення кредиту.

Фондом підтримки формується висновок за результатами повноти поданих документів та показників анкети щодо:

- обсягу потреби у фінансово-кредитних ресурсах для отримання фінансової підтримки у співвідношенні з іншими джерелами фінансування;
- платоспроможності заявника (сукупний дохід заявника);
- економічної ефективності;
- кількість створених робочих місць.

За результатами розгляду документів суб'єктів підприємництва та висновку Фонду підтримки Комісією, приймається рішення про надання пільгового кредиту. Протокольне рішення Комісії є підставою для укладення Фондом підтримки з учасником Комплексної програми договору про надання пільгового кредиту (далі – Кредитний договір).

Плата за користування кредитними коштами фінансової підтримки встановлюється в кредитних договорах у розмірі 3 відсотків від суми непогашеного кредиту на рік та використовується Фондом підтримки для покриття витрат зі створення і супроводу кредитних ліній, організації промоції Комплексної програми, інформаційно-роз'яснювальної роботи, проведення навчальних заходів, на оплату консультаційних, дорадницьких і транспортних послуг, інших витрат, пов'язаних із виконанням завдань і заходів Комплексної програми, відповідно до затвердженого Департаментом кошторису.

Спосіб забезпечення наданих кредитів (іпотека майна та інших активів, порука), графіки їх погашення і внесення плати за користування кредитом встановлюються в кредитних договорах.

Кредитні кошти учасникові Комплексної програми перераховуються в порядку і на умовах, передбачених Кредитним договором. Кредитний договір укладається відповідно до законодавства в тижневий термін з дати прийняття рішення Комісією. Зміни та доповнення до Кредитного договору оформляються додатковим договором і є невід'ємною частиною Кредитного договору.

Придбані за рахунок кредитних коштів об'єкти нерухомості, сільськогосподарська техніка, обладнання та устаткування не можуть бути відчужені до повного виконання учасником Комплексної програми умов Кредитного договору.

Перерахування коштів на рахунок суб'єкта господарювання здійснюється в межах плану асигнувань протягом 5 робочих днів з дня отримання коштів на рахунок Фонду підтримки і забезпечення кредиту. Кошти, які повертаються згідно з Кредитними договорами, Фонд підтримки скеровує до обласного бюджету розвитку.

1.3. Фінансова підтримка суб'єктів підприємництва шляхом часткової компенсації вартості насіння

Фінансова підтримка виробникам надається у вигляді часткового відшкодування вартості придбаного та висіяного в поточному році високорепродукційного насіння. Відшкодуванню підлягає вартість насіння гречки, проса, олійного льону, квасолі, гороху, вики, бобів, гірчиці, редьки олійної, капусти (білокачанної, броколі, брюсельської, цвітної), столового буряка, моркви, цибулі, гарбузів, кабачків, патисонів не нижче першої репродукції або першого покоління гібриду в розмірі до 50% вартості насіння, але не більше ніж 50,0 тис. грн одному суб'єкту підприємництва.

Претенденти на одержання фінансової підтримки подають до Департаменту такі документи:

- заявку за формою затвердженою Департаментом;
- копію витягу або виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
- копії фінансової звітності для суб'єктів господарювання (юридичних осіб) відповідно до обраної системи оподаткування;
- для фізичних осіб-підприємців копію податкової декларації платника податку за попередній рік (крім створених у поточному році), а для фізичних осіб-підприємців, які перебувають на 4 групі, копії податкових декларацій за попередній та поточний рік;
- копії первинних документів, які підтверджують факт оплати, одержання насіння;
- копію документа про висів насіння (форма № ВЗСГ-4), затвердженого наказом Мінагрополітики від 21.12.2007 № 929 «Акт №__ про витрати насіння і садивного матеріалу»;
- копії сертифікатів, що засвідчують сортові та посівні якості насіння;
- копії звіту (звітів) з виробництва, що формувався суб'єктом господарювання та подавався до органів статистики: «Звіт про посівні площі сільськогосподарських культур» (форма №4-сг), «Звіт про площі та валові збори сільськогосподарських культур, плодів, ягід і винограду» (форми №29) за останній звітний період, а у разі відсутності статистичної звітності – довідку
- (анкету) про виробничі показники за попередній рік, а для створених у поточному році за період діяльності у поточному році, за формою затвердженою Департаментом.

У разі закупівлі насіння у фізичних осіб - підприємців та юридичних осіб, не включених до Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва, суб'єкти

господарювання додатково до вказаних документів подають копії документів на якість насіння, визначені ДСТУ 4138-2002 “Насіння сільськогосподарських культур”, а саме:

- атестат на насіння (на добазове і базове насіння);
- свідоцтво про якість насіння (на сертифіковане насіння);
- свідоцтво на гібридне насіння (на насіння першого покоління гібридів).

Граничний строк подання документів до 15 червня поточного року.

Фінансова підтримка надається за результатами розгляду документів суб'єкта підприємництва Комісією. На підставі рішення Комісії Департамент формує Реєстр одержувачів фінансової підтримки згідно з формою, затвердженою Департаментом.

2. Сприяння розвитку галузі скотарства

Основною причиною зменшення поголів'я ВРХ і скорочення обсягів виробництва молока є його висока трудомісткість та низька рентабельність протягом багатьох років, а виробництво м'яса яловичини з року в рік збиткове. У 2020, 2021 роках була запроваджена спеціальна бюджетна дотація на корів усіх напрямів продуктивності. Виплата дотації поспіль два роки стабілізувала зменшення поголів'я у малих суб'єктів підприємництва та дала поштовх до розвитку сімейних молочних ферм із поголів'ям 5-ть і більше корів. Відсутність державної фінансової підтримки у поточному році, у зв'язку з війною, може знову призвести до скорочення поголів'я у малих суб'єктів підприємництва і зупинення процесу трансформації особистих селянських господарств у сімейні фермерські господарства.

Кошти обласного бюджету пропонуються спрямувати на виконання наступного заходу:

2.1. Фінансова підтримка сільськогосподарських товаровиробників у вигляді дотації за утримання корів усіх напрямів продуктивності.

Дотація за утримання корів усіх напрямів продуктивності в період воєнного стану надається на безповоротній основі суб'єктам підприємництва, у власності яких перебуває від п'яти корів, ідентифікованих та зареєстрованих відповідно до законодавства, за кожен наявну станом на 01 квітня поточного року корову в сумі до 2500 гривень, але не більше 125 тис. гривень одному суб'єкту підприємництва.

Для отримання дотації суб'єкти підприємництва (юридичні особи, фізичні особи-підприємці) подають до Департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації такі документи:

- заявку за формою затвердженою Департаментом;
- копію витягу або виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
- копії фінансової звітності для суб'єктів підприємництва (юридичних осіб) відповідно до обраної системи оподаткування;
- для фізичних осіб-підприємців копію податкової декларації платника податку за попередній рік (крім створених у поточному році), а для фізичних осіб-підприємців, які перебувають на 4 групі, копії податкових декларацій за попередній та поточний рік.

Граничний строк подання документів для отримання дотації за утримання корів - до 10 травня поточного року.

Наявність та кількість ідентифікованих та зареєстрованих відповідно до законодавства корів Департаментом підтверджується інформацією від Регіонального адміністратора Єдиного державного реєстру тварин в розрізі суб'єктів господарювання шляхом запиту.

Департамент перевіряє подані заявки та документи на відповідність до вимог програми, визначає обсяги дотації та формує відомість нарахування сум дотації за утримання корів по кожному суб'єкту підприємництва для розгляду на Комісії.

Фінансова підтримка надається за результатами розгляду Комісією документів щодо нарахування сум дотації за утримання корів. На підставі рішення Комісії Департамент формує Реєстр одержувачів фінансової підтримки згідно з формою, затвердженою Департаментом.

3. Стимулювання економічного розвитку сільських територій

Одним із важливих заходів земельної реформи та перетворення земель на потужний ресурс соціально-економічного розвитку є здобуття достовірних та повних відомостей щодо площі, складу та якісних характеристик земель, про землекористувачів та землевласників, врегулювання суміжних меж. Достовірні дані про площі, межі, склад угідь та конфігурацію земельних ділянок надають можливість прогнозувати використання земель, передбачати надходження, обґрунтовано нараховувати земельний податок, сприяти здійсненню раціональної політики у сфері формування ринку землі. Важливо знати, які земельні ділянки не використовуються, або використовуються нерационально, не за цільовим призначенням, всупереч вимогам земельного законодавства. Засобом набуття такої інформації служить інвентаризація.

Розвиток галузей сільського господарства можливий тільки за умови збереження родючості ґрунтів, їх екологічних властивостей, із урахуванням специфіки та особливостей ґрунтового покриву угідь.

У Львівській області налічується 1240,0 тис. га сільськогосподарських угідь, у тому числі 251,0 тис. га природних пасовищ. Збереження та підтримання цінності сільськогосподарських земель прямо залежить від їх раціонального використання.

Частка пасовищного корму влітку може становити 80 – 85 % поживності раціону дійних корів та до 90 % молодняка великої рогатої худоби, овець і кіз. За науковими дослідженнями вважають, наприклад, що 1 т пасовищної трави високої якості із злакових і бобових трав, яка згодована високопродуктивній корові, забезпечує надій до 320 кг молока, а силосу чи сінажу з цієї трави – максимально 220 – 240 кг, сіно активного вентильовання забезпечує приблизно 120 л молока, сіно звичайного сушіння – усього 80 - 90 л. Тому в літній період потрібно забезпечувати максимальну продуктивність та нагул худоби і овець на свіжих зелених пасовищних кормах. Важливо, щоб на пасовищах тварини одержували повноцінну за поживністю свіжу зелену масу, тому є необхідність періодично проводити корінне або поверхнєве поліпшення пасовища для формування повноцінного видового складу травостоїв.

За рахунок коштів обласного бюджету пропонуються такі заходи:

3.1. Субвенція органам місцевого самоврядування на заходи з поліпшення громадських пасовищ

Субвенція органам місцевого самоврядування (далі – ОМС) на заходи з поліпшення громадських пасовищ надається за рахунок коштів, що надходять до спеціального фонду обласного бюджету в порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва в межах передбачених асигнувань.

Умовою для одержання фінансування є рішення ОМС про створення громадських пасовищ.

Для одержання субвенції ОМС подають до Департаменту заявку з обґрунтуванням необхідності проведення заходів щодо поліпшення пасовищ та проєктно-кошторисну документацію, яка визначає перелік і загальну вартість робіт з поліпшення пасовищ (корінне, поверхнєве тощо) за встановленою Департаментом формою. Заявки подаються з дня оприлюднення оголошення до 01 вересня поточного року.

Для одержання субвенції ОМС, які у попередньому році розпочали роботи з поліпшення пасовищ та їх не завершили, подають до Департаменту заявку з обґрунтуванням необхідності фінансування завершення заходів щодо поліпшення пасовищ. Заявки подаються з дня оприлюднення оголошення до 15 травня поточного року.

Рішення про надання субвенції у вигляді міжбюджетних трансфертів для здійснення заходів з поліпшення громадських пасовищ приймається Комісією.

На підставі рішення Комісії видається відповідний розпорядчий документ голови облдержадміністрації або обласної військової адміністрації та/або укладається договір «Про міжбюджетний трансферт (субвенцію)».

Департамент на підставі цього договору здійснює перерахування коштів.

Після завершення робіт з поліпшення громадських пасовищ ОМС формують інформацію про виконані роботи та використання субвенції за встановленою Департаментом формою та до 10 числа місяця, наступного після терміну виконання робіт, подають до Департаменту.

3.2. Субвенція органам місцевого самоврядування на заходи з проведення інвентаризації земель сільськогосподарського призначення

Субвенція органам місцевого самоврядування на заходи з проведення інвентаризації земель сільськогосподарського призначення надається за рахунок коштів, що надходять до спеціального фонду обласного бюджету в порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва в межах передбачених асигнувань.

Умовою для одержання фінансування є рішення ОМС про проведення інвентаризації з метою внесення інформації про земельну ділянку (ділянки) сільськогосподарського призначення громади комунальної власності до Державного земельного кадастру.

Для одержання субвенції ОМС подають до Департаменту заявку з обґрунтуванням необхідності проведення інвентаризації за встановленою

Департаментом формою, копію рішення ОМС про проведення інвентаризації та викопіювання місця розташування земельної ділянки (ділянок). Заявки подаються з дня оприлюднення оголошення до 01 жовтня поточного року.

Рішення про надання субвенції у вигляді міжбюджетних трансфертів для здійснення заходів з проведення інвентаризації земель сільськогосподарського призначення приймається Комісією.

На підставі рішення Комісії видається відповідний розпорядчий документ голови облдержадміністрації або обласної військової адміністрації та/або укладається договір «Про міжбюджетний трансферт (субвенцію)».

Департамент на підставі цього договору здійснює перерахування коштів.

Після завершення робіт із проведення інвентаризації земель сільськогосподарського призначення ОМС формують інформацію про виконані роботи та використання субвенції за встановленою Департаментом формою та до 10 числа місяця, наступного після терміну виконання робіт, подають до Департаменту.

Очікувані кінцеві результати реалізації Комплексної програми

За умов стабільного фінансування, реалізація заходів Комплексної програми забезпечить до 2025 року:

- збільшення обсягів виробництва валової сільськогосподарської продукції сільськогосподарськими підприємствами та їх частки в загальному виробництві області;
- збільшення обсягів виробництва і підвищення рівня споживання плодів та ягід, м'яса, молока та риби;
- створення додаткових робочих місць у сільських та гірських населених пунктах шляхом трансформації особистих селянських господарств у сімейні фермерські господарства;
- зростання ефективності сільськогосподарської діяльності за рахунок поглиблення рівня переробки сільськогосподарської продукції, розвитку сфери органічного виробництва;
- поліпшення агроекологічного стану ґрунтового покриву земель сільськогосподарського призначення;
- наповнення інформацією про землі сільськогосподарського призначення Державного земельного кадастру;
- збільшення кількості реалізації товарного молока та підвищення його якості;
- покращення селекційно-племінної роботи, нарощування обсягів виробництва продукції тваринництва та чисельності поголів'я сільськогосподарських тварин;
- поліпшення матеріально-технічної бази сільськогосподарських кооперативів, що забезпечить просування сільськогосподарської продукції на організований аграрний ринок за стабільними цінами;
- зростання доходів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки;

- виробництво базового і сертифікованого насіння в спеціалізованих насіннєвих господарствах області;
- збільшення площ посівів та насаджень для виробництва органічної продукції;
- стимулювання сільської молоді до започаткування ведення агровиробництва в сільській місцевості.

Результативні показники завдань і заходів Комплексної програми наведено в додатку 4.

VI. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсяги та джерела фінансування, строки виконання завдань, заходів

З метою збереження позитивних тенденцій та для вирішення проблемних питань в аграрному секторі економіки щодо забезпечення продовольчої безпеки регіону, підвищення конкурентоспроможності галузі, створення додаткових робочих місць необхідне всебічне сприяння розвитку сільського господарства через реалізацію державних програм та за допомогою розробки і впровадження місцевих програм підтримки галузі.

Створення сприятливих умов для розвитку агропромислового комплексу при фінансовій підтримці з бюджетів усіх рівнів, залученні інвестицій та проєктів міжнародної технічної допомоги зміцнить продовольчу безпеку області і забезпечить досягнення мети Комплексної програми.

Реалізація заходів Комплексної програми сприятиме підтримці мікро- та малих суб'єктів підприємництва; процесу трансформації особистих селянських господарств у сімейні фермерські господарства; удосконаленню зворотного зв'язку між виробниками і споживачами; виходу виробників на внутрішній та зовнішній ринки збуту; залученню іноземних інвестицій; розвитку місцевих громад.

Виконання завдань та заходів Комплексної програми заплановано здійснювати упродовж 2021 – 2025 років. Крім коштів обласного бюджету, заплановано залучити кошти з інших джерел, у тому числі з державного бюджету, кошти суб'єктів господарювання.

Ресурсне забезпечення Комплексної програми наведено в додатку 2.

Щорічно Комплексна програма доповнюється Переліком завдань, заходів і показників чи змінами до нього з визначеним обсягом фінансування, який затверджуються рішенням, що приймається на пленарних засіданнях обласної ради, за погодженням із постійними комісіями з питань діяльності агропромислового комплексу, підприємництва та інвестицій і з питань бюджету та соціально-економічного розвитку.

Безповоротна фінансова допомога одного суб'єкта підприємництва, що надається протягом одного бюджетного року, за умовами Комплексної програми не повинна перевищувати 350,0 тис. гривень.

VII. Механізм реалізації завдань і заходів Комплексної програми

Визначення одержувачів фінансової підтримки суб'єктів підприємництва здійснюється Комісією, створеною Львівською обласною військовою адміністрацією. У разі необхідності Комісія може залучати до своєї роботи

незалежних експертів та фахівців. Склад комісії і Положення про порядок роботи Комісії затверджуються наказом начальника Львівської обласної військової адміністрації.

Оголошення про початок роботи Комісії в період дії воєнного стану розміщується на офіційному вебсайті Львівської обласної державної адміністрації та в друкованих засобах масової інформації. Прийом документів розпочинається з наступного дня після оприлюднення оголошення, а закінчується в останній день військового стану протягом десяти днів після завершення воєнного стану.

В оголошенні про початок прийому документів наводиться така інформація:

- назва юридичної особи та юридична адреса установи, куди подаються документи;
- терміни подання документів до Комісії;
- обсяги фінансової підтримки за напрямками.

Комісія розглядає подані документи в порядку черговості їх реєстрації за відповідним напрямом фінансової підтримки. Рішення про надання фінансової підтримки приймається Комісією на її засіданні в присутності не менш як двох третин її складу шляхом відкритого голосування, простою більшістю голосів.

Відповідне рішення Комісії оформляється протоколом, який підписують усі присутні члени. Член комісії, який не згоден з її рішенням, підписує протокол з окремою думкою, письмовий виклад якої є невід'ємною частиною протоколу.

Засвідчена копія витягу з протоколу, що містить рішення Комісії, може надаватися учасникам Комплексної програми на їхню вимогу.

Для отримання фінансової підтримки подаються оригінали документів або належним чином засвідчені копії документів в електронній або паперовій формі. Копії документів, які подаються засвідчуються підписом керівника суб'єкта господарювання, фізичною особою та печаткою (за наявності).

Документи, подані не в повному обсязі, повертаються суб'єкту господарювання в п'ятиденний строк із зазначенням причини повернення. Заявки, що надійшли після закінчення строку їх подання, не розглядаються.

Фінансова підтримка не надається суб'єктам підприємництва, які:

- визнані банкрутами або щодо яких порушено справу про банкрутство;
- перебувають у стадії припинення підприємницької діяльності;
- подали завідомо недостовірні відомості та документи;
- мають протерміновану більше як шість місяців заборгованість з платежів, контроль за справленням яких покладено на органи ДПС.

У разі подання заявниками на участь у Комплексній програмі недостовірних даних у документах для отримання фінансової підтримки такі суб'єкти підприємництва несуть відповідальність, передбачену законодавством.

Реєстри одержувачів фінансової підтримки Департамент протягом семи робочих днів з дати їх складання, але не пізніше останнього дня місяця, подає до Головного управління Державної казначейської служби України у Львівській області, яке здійснює перерахування коштів на рахунки одержувачів Комплексної програми, відкриті в установах банків.

VIII. Координація та контроль за ходом виконання Комплексної програми

Департамент здійснює координацію та контроль за виконанням заходів і завдань Комплексної програми, забезпечує внутрішній фінансовий контроль за використанням бюджетних коштів.

Супровід фінансової підтримки шляхом надання пільгових кредитів (укладення кредитних договорів, забезпечення кредитів, організація виконання договірних зобов'язань отримувачами коштів з повернення кредитів і сплати відсотків за користування кредитами, повернення коштів до бюджету, претензійна робота) здійснюється Фондом підтримки.

Фонд підтримки щоквартально до 10 числа місяця, наступного за звітним періодом, надає Департаментові звіт про стан реалізації заходу з фінансової підтримки на зворотній основі, за встановленою Департаментом формою. Департамент щоквартально до 15 числа місяця, наступного за звітним періодом, надає департаментові економічної політики облдержадміністрації інформацію про стан виконання Комплексної програми. Після закінчення бюджетного року Департамент до 25 січня надає департаментові економічної політики облдержадміністрації підсумковий звіт про виконання Комплексної програми та пояснювальну записку про виконану роботу.

**Директор департаменту агропромислового
розвитку обласної військової адміністрації**

Тетяна ГЕТЬМАН